

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Grensverleggend onderzoek: Stageberichten

Jonge, K. de

Citation

Jonge, K. de. (1989). Grensverleggend onderzoek: Stageberichten. *Bestuurskundige Berichten*, 4(4), 14.
Retrieved from <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233247>

Version: Publisher's Version

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233247>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

STAGEBERICHTEN

GRENSVERLEGGEND ONDERZOEK

Anke van der Zijl is vijfde jaars studente Bestuurskunde aan de Erasmusuniversiteit Rotterdam. Van 15 tot 26 mei jongstleden reisde zij als adviseur van een Nederlandse delegatie naar de twejaarlijkse vergadering van de UNEP (United Nations Environment Program) in Kenya. Deze dienstreis was het hoogtepunt van een stage op het Ministerie van VROM.

KARIN DE JONGE

Anke koos de politicologische afstudeervariant Internationaal Bestuur en had speciale belangstelling voor internationaal milieubeleid.

Deze interesse werd gewekt tijdens een studieverblijf van een half jaar aan de Indiana University te Bloomington in de V.S. Daar verrichtte zij twee literatuurstudies naar het UNEP, de milieuorganisatie van de Verenigde Naties. Bovendien sloot Anke zich aan bij het SIB (Studentenvereniging voor Internationale Betrekkingen) waar zij een milieuwerkgroep leidt.

STAGEOPDRACHT

Als stageopdracht wilde zij zich verder verdiepen in de UNEP. Ze legde daarvoor telefonische contact met Buitenlandse Zaken en VROM en kwam terecht bij dhr. Kaakebeke, directeur Interne Milieuzaken (VROM) en mev. Waller, plaatsvervangend directeur. De directie Interne Milieuzaken houdt zich o.a. bezig met de beleidsvoorbereiding en -formulering van milieubeleid in UNEP-verband.

DOEL

Doel van Anke's stage was een onderzoek naar het functioneren van de UNEP in het internationaal politiek systeem. Tijdens de stage op het Ministerie van VROM heeft zij twee kleine onderzoeken gedaan, te weten een sterkte-zwakte analyse van de UNEP en de totstandkoming van beleid over de ozonlaag en over de klimaatsverandering. "De afbakening van je onderzoek en het formuleren van je probleemstelling is het moeilijkst tijdens je stage", zegt Anke. Haar probleemstelling werd tenslotte als volgt omschreven: "Wat is de rol en het functioneren van UNEP in de internationale politiek op het terrein van klimaatsverandering? Hoe kan de leer van Internationale Betrekkingen verklaard worden?"

De laatste twee weken van haar stage, die van maart tot en met mei liep, bracht Anke door in Nairobi (Kenya), waar het hoofdkantoor van de UNEP is gevestigd. Dat lijkt geogra-

fisch gezien misschien vreemd, maar men koos voor deze stad -en bijvoorbeeld niet voor Genève- omdat in de ontwikkelingslanden de problematiek zeer groot is. Centrale vraag is: moet de Derde Wereld gestopt worden in zijn economische ontwikkeling omdat het "Rijke Westen" vindt dat het milieu te veel vervuild wordt?

MUDDLING THROUGH

De eerste drie dagen waren bestemd voor speeches (standpunten) van de 58 lidstaten. "De besluitvorming gaat stapje voor stapje, "muddling through", maar geen enkele fase kan overgeslagen worden." Uiteindelijk moest deze conferentie uitmonden in een aantal besluiten.

Anke vergeleek de beleidscyclus omtrent de klimaatsverandering met de beleidscyclus rondom de ozonlaag die al eerder tot stand was gekomen. Winsemius, die overigens ook in Nairobi was, heeft over beide vraagstukken belangrijke nota's geschreven. Met hem heeft Anke van gedachten gewisseld over haar opdracht.

MOTIVATIE

Het is erg belangrijk dat je achter je onderwerp staat en gemotiveerd bent om eraan te werken. "Meegaan met een delegatie was erg spannend, maar je voelt je ook onervaren naast die ambtenaren." Daarbij merkt ze nog op dat de ambtenaren het beleid maken; zij zijn het meest op de hoogte van van bepaalde zaken en niet de politici. Ligt op dit terrein nu ook haar toekomstige baan? Ze denkt wel iets in de milieuring te gaan doen, maar eerst wil ze haar tweede studie, sociologie, afmaken. In ieder geval is haar naam nu bij VROM bekend en dat geeft haar een goede kans als vacatures vrijkomen ■

BESTUURSKUNDE HOORT NIET THUIS OP DE UNIVERSITEIT

Bestuurskunde is een leuke hobby voor ambtenaren(-in spé), maar met wetenschap heeft het allemaal niets te maken, aldus het politieke testament van ex-minister Deetman van O&W.

HANS STEENSMA

In het onlangs onder zijn verantwoordelijkheid uitgekomen Hoger Onderwijs Plan (HOOP) doet Deetman de aanbeveling om de studie Bestuurskunde onder te brengen aan instellingen van hoger beroepsonderwijs. Tegelijkertijd spreekt hij zich uit voor een selectieve snoei-operatie om de wildgroei aan opleidingen in de Bestuurskunde drastisch te verminderen.

Uit HOOP blijkt dat met ingang van 1 januari 1992 er een numerus fixus voor Bestuurskunde van kracht zal zijn. Op beperkte schaal zullen er vanaf die datum curricula worden aangeboden aan de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht en aan de Haagsche Hogeschool. Het is de bedoeling dat de bestaande studie aan de RUL zal worden geïntegreerd in de opleiding in Den Haag. Tot op heden kan men bestuurskunde studeren in Leiden, Rotterdam, Twente, Nijmegen, Amsterdam en Groningen. De populariteit van de studie groeit zo snel, dat er in universitaire kringen wordt gesproken van een 'sterren'-studie.

GROTE VOORZIENING

Deetman verlaat het politieke toneel als een deus ex machina, maar niet zonder zich onsterfelijk gemaakt te hebben met een Grote Voorziening. Hij schrijft in HOOP dat hij zich opwerpt als de beschermheer van een typisch stuk Hollands erfgoed, namelijk van de bureaucratie. "In de huidige opzet, en onder druk van de rationeel-instrumentele bezuinigingsdrang, haar hoogtepunt bereikend in de efficiëntie en effectiviteit gerichte invulling dezer studieën, zal doen teloorgaan de traditionele modi operandi der rijksambtenaren", aldus de tekst van HOOP.

GORBY & DIKKE DEET

Gevraagd naar een eerste reactie, zegt drs. P. 't Hart, medewerker bij in haar bestaan bedreigde vakgroep: "Hier in Leiden hebben we deze ontwikkeling aan zien komen. Op dit moment zijn we bezig met een experimentele modulaire opbouw van het vakkenpakket. Deze opzet laat zich zonder problemen voortzetten aan de Haagsche Hogeschool of, liever nog, in geprivatiseerde vorm via modules van het LOI." 't Hart is gespecialiseerd in casi traumati en bereidt een module "Gorby-management" voor.

Een andere medewerker van de Leidse vakgroep, drs. B. Hoogenboom, belicht het persoonlijke leed dat door de voorgenomen reorganisatie wordt aangericht: "Ik voel mij dubbel gepakt door de politiek. Als ambtenaar op het WODC van het ministerie van Justitie liep ik stuk op de lijn van Kleine Fritsch en zocht ik de bescherming op van een onderzoeksbaan. En nu komt Dikke Deet roet in het eten gooien..."

Toch is HOOP niet van elke argumentatie ontbloot gebleven. Hoofddargument voor het stopzetten van de studie aan de Nederlandse universiteiten is niet te overbruggen voor-sprong in "qualité d'éducation" die de gerenommeerde Franse bestuursacademie's hebben. Met het oog op 1992 voorziet HOOP een in een invasie van superieure Franse bestuursambtenaren die de ambtelijke topposities in het Nederlandse deel van Europa zullen bezetten (analoog aan de huidige gang van zaken in Brussel).

HISTORISCHE AANBEVELING

Het is een utopie om te denken dat Nederlandse alumni in de Bestuurskunde de verwachte concurrentiestrijd zullen overleven. In een vlag van voorziening heeft de ex-minister van O&W een historische aanbeveling gedaan om het fenomeen bestuurskundige te cultiveren in het rariteiten-kabinet en als stuurman op de rondvaartboot in de Hofvijver. Er is (geen) HOOP (meer) ■